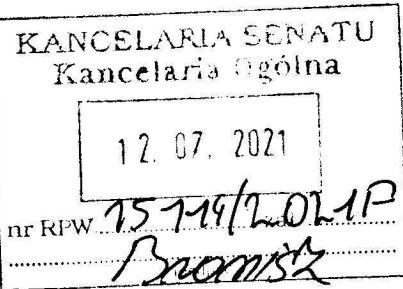

DBS-DBSZ4.7111.483.2021.MT

Warszawa, 06 lipca 2021 r.

Pani

Gabriela Morawska-Stanecka
Wicemarszałek Senatu RPul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa*Szanowna Pani Marszałek,*

w odpowiedzi na pismo z dnia 28 maja 2021 r. (BPS/043-24-1048/21; data wpływu: 11 czerwca 2021 r.) dotyczące oświadczenia Pana Senatora Kazimierza Kleiny, złożonego w dniu 27 maja 2021 r. podczas 24. posiedzeniu Senatu RP, odnośnie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.U. z 2019 r., poz. 520, dalej: Rozporządzenie, RMF w sprawie zasad tworzenia rezerw), proszę o przyjęcie poniższego stanowiska.

Bank Spółdzielczy w Łebie pismem z dnia 20 kwietnia 2021 r. wystąpił do Pana Senatora Kazimierza Kleiny, Przewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów Publicznych z prośbą o podjęcie działań w ramach inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmian RMF w sprawie zasad tworzenia rezerw.

Pan Senator Kleina w oświadczeniu wskazał, że: „Przepisy rozporządzenia pozwalają pomniejszyć podstawę tworzenia takich rezerw w przypadku m.in. ustanowienia dla banku zabezpieczenia w postaci hipoteki. Jednakże w sytuacji, gdy dochodzi do sprzedaży nieruchomości w drodze przetargu w postępowaniu upadłościowym, hipoteka zostaje wykreślona i tym samym bank, na którego rzecz była ona ustanowiona, traci dotychczasową możliwość pomniejszania podstawy rezerwy celowej o odpowiednią kwotę. Dzieje się tak, mimo iż prawo upadłościowe uprzywilejowuje wierzycieli zabezpieczonych hipotecznie, a sumy uzyskane ze sprzedaży przedmiotu zabezpieczenia przeznaczone są w pierwszej kolejności na zaspokojenie wierzycieli zabezpieczonych na zbytych składniku majątkowym. Konieczność powiększenia rezerwy na ryzyko bankowe w przypadku, gdy pozostająca w depozycie sądowym suma uzyskana ze sprzedaży nieruchomości obciążonej hipoteką pozwoli

na zaspokojenie roszczeń banku w całości, nie wydaje się uzasadniona, powoduje zaś znaczne obciążenie, szczególnie dla małych banków i wiąże kapitał potrzebny w gospodarce.”

Odnosząc się do ww. oświadczenia Pana Senatora Kleiny przede wszystkim wskazać należy, że tworzenie rezerw celowych przez banki regulują przepisy RMF w sprawie zasad tworzenia rezerw. Przepisy tego Rozporządzenia pozwalają pomniejszyć podstawę tworzenia takich rezerw w przypadku m.in. ustanowienia dla banku zabezpieczenia w postaci hipoteki.

Sprzedaż nieruchomości w postępowaniu upadłościowym skutkuje wygaśnięciem hipoteki ustanawianej na tej nieruchomości i powstaniem dla uprawnionego prawa do zaspokojenia wartości wygasłego prawa z ceny uzyskanej ze sprzedaży obciążonej nieruchomości. Skutek ten powstaje z chwilą zawarcia umowy sprzedaży. Podstawą wykreślenia hipoteki jest umowa sprzedaży nieruchomości. Wskutek tego wykreślenia brak jest podstawy do pomniejszenia rezerwy celowej wynikającej z przepisów Rozporządzenia. Prawa do zaspokojenia wartości wygasłego prawa rzeczowego z ceny uzyskanej ze sprzedaży obciążonej nieruchomości nie można uznać za zabezpieczenie ekspozycji kredytowych, które mogą stanowić podstawę do pomniejszenia rezerw celowych na podstawie przepisów RMF w sprawie zasad tworzenia rezerw.

Wskazać przy tym należy na ryzyka dot. określenia kwoty, którą wierzyciel hipoteczny uzyska w wyniku realizacji jego prawa do zaspokojenia wartości wygasłego prawa z ceny uzyskanej ze sprzedaży obciążonej nieruchomości. Kwota uzyskana ze sprzedaży nieruchomości w postępowaniu upadłościowym podlega podziałowi na podstawie planu podziału. Plan podziału może być zaskarżony. Wypłata na rzecz wierzycieli, których wierzytelności podlegają zaspokojeniu z ceny uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości następuje po uprawomocnieniu się postanowienia o podziale. Z tej kwoty pierwszeństwo w zaspokojeniu wierzytelności mają wierzytelności alimentacyjne, w ograniczonym zakresie – z tytułu wynagrodzenia za pracę pracowników wykonujących pracę na nieruchomości, przypadające za czas po ogłoszeniu upadłości z tytułu rent za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci oraz renty z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę. Z kwoty uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości potrącają się także koszty likwidacji przedmiotu oraz inne koszty postępowania upadłościowego. W związku z tym, nie można przyjąć, że cała kwota, jak wskazano w oświadczeniu Pana Senatora Kleiny, uzyskana ze sprzedaży nieruchomości w postępowaniu upadłościowym zostanie wypłacona np. na rzecz wierzyciela, którego hipoteka była wpisana na pierwszym miejscu do księgi wieczystej.

W ocenie KNF, określenie kwoty (nawet w przypadku jej ustalenia jako części ceny sprzedaży nieruchomości) jako podstawy pomniejszenia rezerwy celowej po sprzedaży nieruchomości obciążonej hipoteką do czasu uprawomocnienia się planu podziału, byłoby obarczone dużym ryzykiem jej prawidłowego ustalenia/oszacowania.

W związku z powyższym, brak możliwości pomniejszenia tworzenia rezerwy celowej o kwotę uzyskaną ze sprzedaży nieruchomości obciążonej hipoteką w postępowaniu upadłościowym, wynikająca z obowiązujących przepisów prawa, w ocenie KNF jest właściwym podejściem z ostrożnościowego punktu widzenia. KNF dostrzega problem, jaki banki mogą napotkać od momentu sprzedaży nieruchomości (wykreślenia hipoteki z rejestru zabezpieczeń) w postępowaniu upadłościowym do momentu wypłaty środków ze sprzedaży przedmiotu

zabezpieczenia, zwłaszcza w sytuacji gdy proces ten przedłuża się. Wskazać jednak należy, że mitygacja tego problemu zależna jest wyłącznie od przebiegu postępowań przeprowadzanych przez sądy, a KNF nie jest umocowana do wydania opinii w tym zakresie.

Z poważaniem,

Marcin Mikołajczyk
Zastępca Przewodniczącego
Komisji Nadzoru Finansowego

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	870345.2501397.2207559
Nazwa dokumentu	KNF do Senat - dot. oświadczenia senatora K. Kleiny.pdf
Tytuł dokumentu	KNF do Senat - dot. oświadczenia senatora K. Kleiny
Sygnatura dokumentu	DBS-DBSZ4.7111.483.2021
Data dokumentu	06.07.2021
Skrót dokumentu	B80DF7503B020828C9DBFD1F9235EA99259A152F
Wersja dokumentu	1.7
Data podpisu	06.07.2021 13:00:07
Podpisane przez	Marcin Mateusz Mikołajczyk Zastępca Przewodniczącego Komisji
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.104.37.37.12604

Data wydruku: 07.07.2021